

УДК 338.4(477)

Будяков Гліб Владиславович

аспірант кафедри смарт-економіки

Київського національного університету технологій та дизайну

Budiakov Hlib

Postgraduate of the Department of Smart Economics

Kyiv National University of Technologies and Design

ORCID: 0009-0005-2313-6079

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІТ-АУТСОРСИНГУ В УКРАЇНІ

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF IT-OUTSOURCING IN

UKRAINE

***Анотація.** Стаття призначена огляду тенденцій ІТ-аутсорсингу в Україні та подальші перспективи розвитку. Розглянута економічна сутність зовнішньоекономічної діяльності ІТ-аутсорсингу, можливості аутсорсингу для країн, що розвиваються. Наголошено на лідерстві України в сфері ІТ-аутсорсингу.*

Проаналізовано, виділено та охарактеризовано шість груп майбутніх трендів розвитку аутсорсингу: по-перше, подальший дефіцит та потреба в передових ІТ-навичках; по-друге, розвиток альтернативних напрямів; по-третє, фокусування на кібербезпеці та відповідності; по-четверте, зростання проєктів доповненої (віртуальної) реальності; по-п'яте автоматизація за допомогою штучного інтелекту; по-шосте, зміна природи партнерства.

Досліджено прогноз витрат ІТ у світі та спрогнозовано гостру нестачу кваліфікованої робочої сили в ІТ. Акцентовано, що попит на таланти в галузі технологій значно перевищує пропозицію, і це триватиме

принаймні до 2026 року, виходячи з прогнозованих витрат на ІТ. Акцентовано, що майбутні тенденції аутсорсингу передбачають сильний акцент на безпеці даних. Зроблено висновки, що значні інвестиції будуть направлені у дві сфери: роботизовану автоматизацію та штучний інтелект. Прогнозується зростаючий попит на професійних науковців з обробки даних, аналітиків великих даних і експертів зі штучного інтелекту. Визначено чинники розвитку ІТ-аутсорсингу в Центральній та Східній Європі: комплексна державна підтримка ІТ-компаній; достатня кількість кваліфікованих фахівців; широкий спектр технологій; гнучкі моделі співпраці. Проілюстровано кількість ІТ компаній в Східній Європі в 2022 р.

Окреслено перспективи ІТ-аутсорсингу та основні напрями подальшого розвитку України: зниження рівня внутрішнього та зовнішнього вітчизняного безробіття; зростання національної економіки завдяки розвитку ІТ-аутсорсингу; скорочення витрат у господарській діяльності підприємств; вдосконалення організації бізнес-процесів підприємств, тощо. Зроблено висновки щодо майбутнього розвитку сфери ІТ-аутсорсингу, що сприятиме розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, ІТ-аутсорсинг, «Дія City», бізнес-процеси, економіка, іноземні інвестиції.

Summary. *The article is intended to provide an overview of IT outsourcing trends in Ukraine and further development prospects. The economic essence of foreign economic activity of IT outsourcing, outsourcing opportunities for developing countries are considered. The leadership of Ukraine in the field of IT outsourcing is emphasized.*

Six groups of future trends in outsourcing development are analyzed, identified and characterized: first, further shortage and need for advanced IT skills; second, development of alternative areas; third, focus on cybersecurity and

compliance; fourth, growth of augmented (virtual) reality projects; fifth, automation with the help of artificial intelligence; sixth, changing the nature of partnership.

The article analyzes the forecast of IT spending in the world and predicts an acute shortage of skilled labor in IT. It is emphasized that the demand for technology talent far exceeds the supply, and this will continue at least until 2026, based on projected IT spending. It is emphasized that future outsourcing trends include a strong emphasis on data security. It is concluded that significant investments will be made in two areas: robotic automation and artificial intelligence. A growing demand for professional data scientists, big data analysts, and artificial intelligence experts is predicted. The factors of IT outsourcing development in Central and Eastern Europe are identified: comprehensive state support for IT companies; sufficient number of qualified specialists; a wide range of technologies; flexible models of cooperation. The number of IT companies in Eastern Europe in 2022 is illustrated.

The article outlines the prospects of IT outsourcing and the main directions of further development of Ukraine: reduction of internal and external domestic unemployment; growth of the national economy due to the development of IT outsourcing; reduction of costs in the economic activities of enterprises; improvement of the organization of business processes of enterprises, etc. The author draws conclusions regarding the future development of the IT outsourcing sphere, which will contribute to the development of Ukraine's foreign economic activity.

Key words: *foreign economic activity, IT outsourcing, Diia City, business processes, economy, foreign investment.*

Постановка проблеми. Реалії сьогодення констатують, що практика передачі на аутсорсинг деяких функцій та бізнес-процесів компаній, на кшталт операційних: фінансовий консалтинг, звітність, нарахування

заробітної плати, управління запасами, розробка контенту, найм персоналу, тощо набувають подальшого розвитку та стає більш поширеною, що дозволяє компаніям оптимізувати свою діяльність.

За прогнозами, до 2027 року загальна вартість аутсорсингової галузі досягне 405,6 млрд дол. Аутсорсинг допомагає компаніям скоротити витрати в середньому з 15% до 60% [1].

Однією з причин передачі функцій та бізнес-процесів на аутсорсинг є дефіцит фахівців певної галузі. Аутсорсинг передбачає залучення нових додаткових ресурсів, що підвищує ефективність бізнес-процесів.

Аутсорсинг інформаційних технологій передбачає використання постачальників послуг для забезпечення ІТ-залежних бізнес-процесів, прикладних послуг та інфраструктурних рішень. Таким чином, аутсорсинг означає передання частини роботи, яка зазвичай може виконуватися всередині компанії, зовнішнім постачальникам або постачальникам послуг [2, с. 185].

Завдяки цифровій трансформації та збільшенню додатків і розширень, що надаються ІТ, сегмент ІТ-аутсорсингу стабільно зростає протягом останніх кількох років і, як очікується, спостерігатиме значне зростання в найближчі роки [3, с. 78].

Отже, актуалізується питання основних трендів розвитку аутсорсингу, зокрема ІТ-аутсорсингу, а також перспективи даної галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженню питань ІТ-аутсорсингу приділяли увагу вітчизняні науковці: Р. Винничук, О. Гребешкова, О. Губарь [4], О. Ільєнко, Я. Качан, П. Кравченко [5], А. Літошенко, Т. Логутова, І. Матвій, Н. Мешко [6] та інші.

О. Виноградова, О. Совершенна, А. Єсмаханова [7] досліджують особливості маркетингу взаємовідносин на ринку ІТ-аутсорсингу у воєнний час, зокрема, проаналізували вплив найбільш вагомих на даний час чинників макросередовища на особливості маркетингу взаємовідносин на

ринку ІТ-аутсорсингу: воєнний стан в Україні, демографічні чинники, економічний стан, науково-дослідний прогрес – дослідження та розробки в галузі інформаційних технологій, правова ситуація в країні (проблеми комплаєнс-контролю та етичного ведення бізнесу), валютне регулювання та обмеження НБУ. Але сучасні тенденції ІТ-аутсорсингу та перспективи подальшого розвитку актуалізують дослідження в цій сфері.

Формулювання цілей статті. Цілями статті є визначення основних тенденцій та перспектив розвитку ІТ-аутсорсингу.

Виклад основного матеріалу. Жодна держава світу не може сьогодні економічно зростати без ефективного міжнародного поділу праці. Це пов'язано із нерівномірним доступом країн до світових ресурсів, що обумовлює глобалізацію світового господарства. Через систему зовнішньоекономічних зв'язків країни можуть максимально сконцентруватися на ключових сферах своєї діяльності [6, с. 80].

Для країн, що розвиваються, аутсорсинг відкриває багато можливостей, що можуть стати поштовхом для розвитку всієї економіки. Аутсорсинг забезпечує сталий приплив іноземної валюти, сприяє створенню робочих місць, формуванню середнього класу [6, с. 84].

Україна є одним із лідерів аутсорсерів в Європі. Основним конкурентом для України на цьому ринку є Польща. Україна стала лідером серед країн-аутсорсерів у Європі завдяки наявності талановитого людського капіталу в сфері ІТ [4, с. 71].

ІТ-аутсорсинг виглядає новою нормою, і він змінює всю глобальну індустрію, ставши переважаючою практикою та трансформуючи весь ІТ-ландшафт. Організації в різних секторах все більше визнають переваги ІТ-аутсорсингу та впроваджують цей процес у свої бізнес-стратегії. У той же час, оскільки ІТ-організації перетворюються на більш стратегічні та впливові установи, їх залежність від партнерства з аутсорсинговими провайдерами посилюється. Цифрова революція та революція даних,

автоматизація та персоналізація разом із багатьма іншими всесвітніми трансформаціями похитують спосіб роботи ІТ-бізнесу як з точки зору видів послуг, так і їх якості.

Коли попит на послуги ІТ-аутсорсингу почав зростати, все більше ІТ-компаній вирішили надати своїм клієнтам можливість аутсорсингу ІТ-фахівців з усіх можливих галузей.

Майбутні тренди аутсорсингу можна виділити в шість груп [8]:

По-перше, очікується подальший дефіцит та потреба в передових ІТ-навичках. У відповідь на екстенсивне технологічне зростання багато компаній все частіше звертаються до аутсорсингу як способу збереження конкурентоспроможності. Швидкий розвиток таких технологічних досягнень, як кібербезпека, штучний інтелект, блокчейн, криптовалюти тощо, створив гостру потребу в спеціалізованій експертизі, яка сформувала майбутні тенденції аутсорсингу. Через це компанії шукають найсучасніші навички, щоб ефективно передати аутсорсинг і залишатися конкурентними на ринку.

Відповідно до прогнозу Gartner [9] щодо прогнозів світових витрат на ІТ 2023 року, очікується, що світові витрати на ІТ у 2023 році досягнуть 4,6 трлн доларів США, що на 5,5% більше, ніж у 2022 році. Незважаючи на триваючу глобальну економічну турбулентність, у 2023 році всі регіони світу матимуть позитивне зростання витрат на ІТ.

Сегмент програмного забезпечення цього року спостерігатиме двозначне зростання, оскільки підприємства віддають перевагу витратам, щоб отримати конкурентні переваги за рахунок підвищення продуктивності, автоматизації та інших ініціатив з трансформації програмного забезпечення. І навпаки, сегмент пристроїв скоротиться майже на 5% у 2023 році, оскільки споживачі відкладають покупки пристроїв через зниження купівельної спроможності та відсутність стимулів (табл. 1).

Прогноз витрат ІТ у світі (млн доларів США)

Найменування	2022 р.		2023 р.		2024 р.	
	Витрати	Зростання (%)	Витрати	Зростання (%)	Витрати	Зростання (%)
ІТ-послуги	1250224	3,5	1364106	9,1	1502759	10,2
Системи ЦОД	216095	13,7	224123	3,7	237790	6,1
Пристрої	717048	-10,7	684342	-4,6	759331	11,0
Програмне забезпечення	793839	8,8	891386	12,3	1007769	13,1
Послуги зв'язку	1424603	-1,8	1479671	3,9	1536156	3,8
Загалом ІТ	4401809	0,5	4643628	5,5	5043805	8,6

Джерело: побудовано на основі [9]

Оскільки підприємства переживають триваючу економічну нестабільність, розбіжність технологій, що обслуговуються, і тих, що ведуть бізнес, стає очевидним у їхній позиції відносно загального середнього зростання витрат на ІТ. На ринках центрів обробки даних є достатні витрати на підтримку існуючих локальних центрів обробки даних, але нові витрати перемістилися на хмарні варіанти, що відображається у зростанні ІТ-послуг.

Сегмент ІТ-послуг продовжить свою траєкторію зростання до 2024 року, головним чином завдяки ринку інфраструктури як послуги, зростання якого цього року, за прогнозами, досягне понад 30%. Вперше ціна стала ключовим чинником збільшення витрат на сегменти хмарних послуг, а не просто збільшення використання.

Існує гостра нестача кваліфікованої робочої сили в ІТ-сфері. Попит на таланти в галузі технологій значно перевищує пропозицію, і це триватиме принаймні до 2026 року, виходячи з прогнозованих витрат на ІТ-сегмент.

ІТ-витрати на внутрішні послуги сповільнюються в усіх галузях, а підприємства не встигають за зростанням заробітної плати. У результаті підприємства витратимуть більше грошей, щоб утримувати менше персоналу, і звертатимуться до фірм, які надають послуги ІТ, щоб заповнити дефіцит персоналу.

Отже, попит на ІТ-аутсорсинг буде зростати. Це зростання пояснюється збільшенням попиту на технологічні рішення та цифрову трансформацію, ініціативи в різних галузях. Відсутність талантів інженерів у компанії стане однією з основних причин майбутніх тенденцій аутсорсингу [9].

По-друге, передбачається розвиток альтернативних напрямів. У найближчі роки такі країни, як Україна, Польща, Румунія та інші, стануть значними гравцями на аутсорсинговому ландшафті та складуть сильну конкуренцію Індії та Китаю.

Найбільша частка світового доходу від аутсорсингу припадає на регіон Європи, Близького Сходу та Африки, де лідерами є Індія та Китай. Очікується, що ці майбутні тенденції аутсорсингу прискоряться в найближчі роки. Незважаючи на цей факт, незабаром це може змінитися, оскільки Україна, Польща та Румунія стануть провідними майбутніми трендами ІТ-аутсорсингу.

Динаміка ІТ-індустрії в Україні постійно зростає і створює майбутні тренди ІТ-аутсорсингу. Україна створила сприятливе середовище для створення команд розробників, залучаючи підприємства з усього світу. В Україні вже понад 166 000 ІТ-спеціалістів, з перспективою зростання подальшої чисельності ІТ-фахівців.

Згідно з аналізом ІТ Ukraine Association [10], український ІТ-ринок у 2022 році зріс на 5,8%. Як свідчать дані НБУ, ІТ-галузь забезпечила економіці України валютний приріст на \$7,34 млрд за підсумками 2022 року. Зростання є свідченням прагнення країни розвивати свій ІТ-сектор і позиціонувати себе як конкурентоспроможну країну для майбутніх тенденцій ІТ-аутсорсингу.

Українські професіонали поєднують помірну оплату праці з відпрацьованими робочими процесами та якісними результатами. Їх досвід, а також переваги безпечних грошових переказів, культурна близькість і

надійна база досліджень і розробок роблять українські ІТ-компанії привабливим вибором для довгострокового партнерства в різних проєктах розвитку ІТ. З безперервним зростанням нових напрямів ІТ-аутсорсингу та постійною появою нових майбутніх тенденцій ІТ-аутсорсингу для компаній вкрай важливо досліджувати переваги, які вони пропонують, щоб стимулювати інновації та підтримувати довгостроковий успіх.

По-третє, здійснюється фокусування на кібербезпеці та відповідності. Одна з майбутніх тенденцій ІТ-аутсорсингу, з якою погоджуються прогнозисти, це підвищена важливість безпеки даних. За останні кілька років зросла обізнаність громадськості щодо питань безпеки даних, що викликало зростаючий попит на комплексне шифрування даних.

Кіберзлочинці переносять конфіденційні дані на новий рівень ризику, набагато вищий, ніж будь-коли раніше. Однією з найбільш тривожних тенденцій є кібератаки національного рівня з політичними мотивами. Це спонукає уряди контролювати доступ до Інтернету. Таким чином, Загальний регламент захисту даних (GDPR), введений у дію в 2018 році, зобов'язує всі компанії, незалежно від їх місцезнаходження, захищати отримані дані. Демонстрацією цієї катастрофічної зміни в поглядах на майбутні тенденції ІТ-аутсорсингу є нещодавні дослідження, які показують, що сучасні компанії вважають навчання співробітників безпеці найефективнішим рішенням для запобігання інцидентам кібербезпеки, а потім системи виявлення порушень.

Тому інноваційні ІТ-компанії впроваджують багаторівневий підхід до безпеки за допомогою ІТ-аутсорсингу послуг кібербезпеки, щоб усунути ризики, захистити бізнес-дані, відповідати стандартам відповідності та масштабувати операції. Згідно з дослідженням, проведеним Computer Economics [11], за останній рік збільшився обсяг роботи з безпеки, переданої ІТ-аутсорсингу. Таким чином, майбутні тенденції аутсорсингу передбачають сильний акцент на безпеці даних. Завдяки партнерству з ІТ-

аутсорсинговими службами кібербезпеки компанії мають можливість активно протидіяти ризикам, відповідати вимогам відповідності та забезпечувати масштабованість своїх операцій.

По-четверте, продовжується зростання проєктів доповненої (віртуальної) реальності.

За даними Grand View Research [12], світовий ринок доповненої реальності (AR) за останні роки значно зріс і оцінювався приблизно в 38,5 млрд доларів у 2022 році. Очікується, що з 2023 р. по 2030 р. він зростатиме на 39,8% у середньому на рік. Подібним чином віртуальна реальність (VR) також зазнала значного зростання. Обсяг світового ринку віртуальної реальності в 2022 році оцінювався в 28,41 млрд доларів США, і очікується, що він буде зростати на 13,8% з 2023 р. по 2030 рік, згідно з дослідженнями.

Останнім часом технології AR/VR є одним із найпопулярніших майбутніх трендів ІТ-аутсорсингу, особливо для мобільного ринку. Компанії все частіше звертаються до ІТ-аутсорсингу, щоб задовольнити зростаючий попит на AR/VR, майбутні тенденції розвитку ІТ-аутсорсингу. Зараз ринок сповнений невизначеності, але довгостроковий потенціал зростання є перспективним. Крім того, зростання технологій AR/VR за ці роки було значним. Передбачувані оновлення відстеження, вимірювання та візуалізації, виявлення 3D-об'єктів, покращене розпізнавання жестів і більш природні засоби керування – це вимоги, які компанії прагнуть передати ІТ-аутсорсингу, щоб зробити продукт зручнішим для кінцевого користувача.

По-п'яте, відбувається автоматизація за допомогою штучного інтелекту. Автоматизація – одна з ключових тенденцій майбутнього ІТ-аутсорсингу, яка спричинить зміни в нашому повсякденному житті. Очікується, що значні інвестиції будуть направлені у дві сфери: роботизовану автоматизацію процесів (RPA) і штучний інтелект (AI). ШІ, зокрема, розвивається вражаючою швидкістю, трансформуючи різні галузі

та набуваючи високої популярності серед майбутніх тенденцій ІТ-аутсорсингу.

Як показують дані звіту GSA [13], 83% респондентів вважають, що RPA матиме більшу значущість протягом наступного десятиліття. Так само 80% респондентів дотримуються того ж переконання щодо зростаючої важливості штучного інтелекту. Це підкреслює зростаюче визнання потенціалу цих технологій серед інших майбутніх тенденцій ІТ-аутсорсингу та розкриває їхній вплив на бізнес у цілому. Тому ми зіткнемося зі зростаючим попитом на професійних науковців з обробки даних, аналітиків великих даних і експертів зі штучного інтелекту.

Інтеграція віртуальних агентів і ботів, безумовно, зіграє вирішальну роль у впорядкуванні рутинних завдань у різних галузях. Загалом, впровадження цих майбутніх тенденцій аутсорсингу може позиціонувати бізнес на передовій технологічного прогресу та стимулювати стійке зростання.

По-шосте, змінюється природа партнерства. Ще в 2016 році дослідження, проведене компанією Deloitte, показало, що 72% респондентів із бізнес-сектору вже передають ІТ-функції на аутсорсинг, причому понад чверть планують збільшити свої зусилля на ІТ-аутсорсинг. Примітно, що 70% опитаних компаній збиралися більше залучати аутсорсинг у найближчі роки, і значні 35% з них мали плани значного збільшення. У цьому відношенні 84% постачальників послуг очікують, що галузь аутсорсингу буде розвиватися, а 37% вважають, що це буде перспективним напрямом.

Однак майбутні тенденції аутсорсингу викликають багато негативних асоціацій. Більшість компаній не бажають публічно розголошувати, що передають свої операції на аутсорсинг. Незважаючи на цей факт, у найближчі роки майбутні тенденції аутсорсингу зроблять його єдиним шляхом для подальшого зростання бізнесу, і жоден інший канал не дасть такої ж економічної ефективності. Таким чином, провайдери ІТ-

аутсорсингу вийдуть із тіні та стануть стратегічними партнерами з міцними довірчими відносинами.

Завдяки таким змінам галузь ІТ-аутсорсингу стане більш конкурентоспроможною та співпрацює. Зокрема, клієнти шукатимуть постачальників ІТ-аутсорсингу, які надають клієнтоорієнтованість та прогресивні технології. Зниження витрат залишатиметься пріоритетом, але компанії також шукатимуть партнерів, які забезпечуватимуть підхід, орієнтований на вартість. Як зазначається у звіті GSA, постачальники програмного забезпечення будуть укладати контракти як інтегратори послуг, розділяючи ризики та відповідальність.

Останні тенденції ІТ-аутсорсингу дозволяють зробити висновки, що компанії, розташовані в Центральній та Східній Європі, стають все більш популярними. Це пов'язано відразу з декількома чинниками:

- комплексна державна підтримка ІТ-компаній;
- достатня кількість кваліфікованих фахівців;
- широкий спектр технологій;
- гнучкі моделі співпраці.

У Центральній та Східній Європі згенеровано від 4500 до 6500 постачальників, які спеціалізуються на аутсорсингу програмного забезпечення. Країни цього регіону мають різноманітну галузеву експертизу. Кількість ІТ компаній в Східній Європі в 2022 р. на рис. 1.

Перспективи розвитку ІТ-аутсорсингу:

– за допомогою аутсорсингу можна суттєво знизити рівень безробіття всередині країни та за кордоном, а також зменшити міграцію висококваліфікованих фахівців з країни в пошуках роботи в інших економіках;

– якість українського ІТ-аутсорсингу знаходиться на високому рівні, що може забезпечити зростання національної економіки за умови створення сприятливих умов для розвитку;

– у разі аутсорсингу можна значно скоротити витрати на виробництво, збут, логістику та інші сфери діяльності;

– аутсорсинг зменшує непотрібний стрес як психологічно, так і фізично (фізично) і приділяє увагу ключовим аспектам управління бізнесом [5, с. 49].

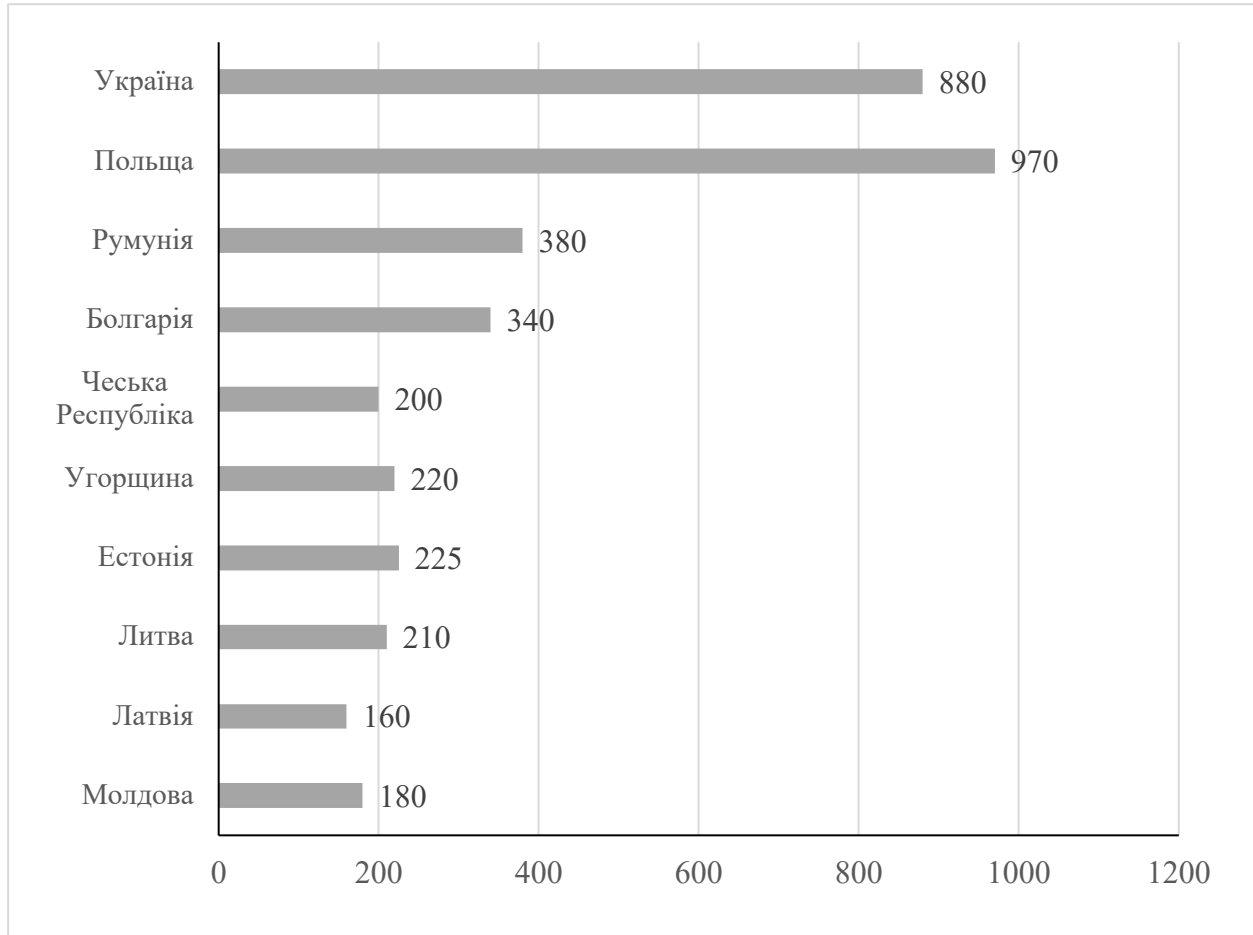

Рис. 1. Кількість ІТ компаній в Східній Європі в 2022 р.

Джерело: складено авторами на основі [14]

Прогнозується [15], що ринок ІТ-аутсорсингу значно зросте в усьому світі. За прогнозами, до кінця 2023 року дохід ринку ІТ-аутсорсингу досягне 460,10 млрд дол. Очікується, що динаміка зростання продовжиться: прогнозований сукупний річний темп зростання становитиме 11,07% з 2023 до 2028 року, що призведе до обсягу ринку ІТ-аутсорсингу в 777,70 млрд дол. до 2028 року (рис. 2).

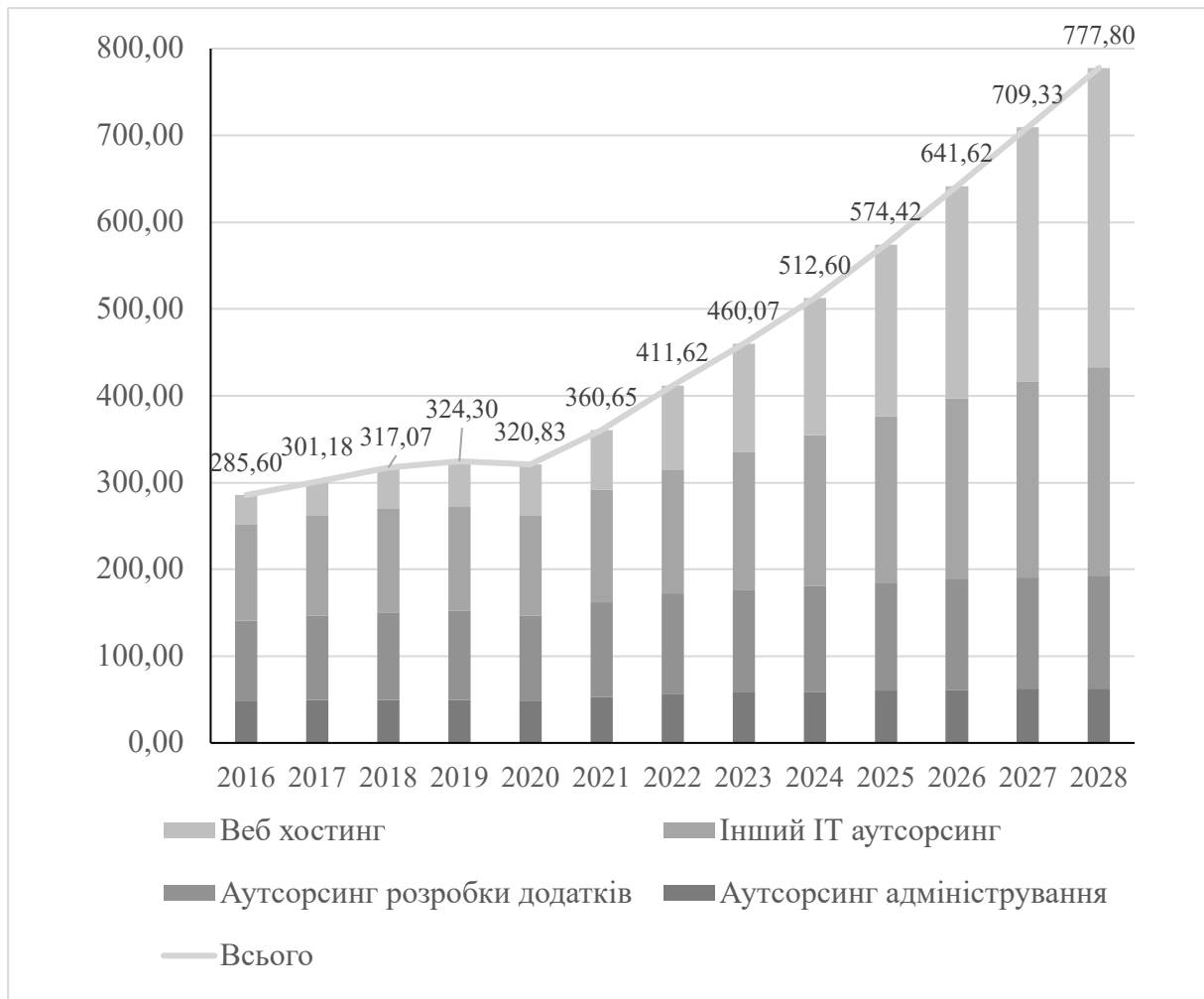

Рис. 2. Динаміка доходу світового ринку ІТ-аутсорсингу, млн дол

Зростання ринку ІТ-аутсорсингу в Україні відповідає загальним тенденціям у світі. За даними [15], у 2023 році світовий ринок ІТ-аутсорсингу становитиме 460,07 млрд дол, що на 11,7% більше, ніж у 2022 році. У той же час ринок ІТ-аутсорсингу в Україні в 2023 році оцінюється в 2,4 млрд дол, що на 20% більше, ніж у 2022 році.

Таким чином, темпи зростання ІТ-аутсорсингу в Україні є вищими, ніж у світі. Це можна пояснити кількома чинниками: висока якість українських ІТ-фахівців; конкурентоспроможні ціни. Вартість ІТ-послуг в Україні є значно нижчою, ніж у розвинених країнах. Це робить українські компанії привабливими для іноземних замовників.

В Україні протягом останніх років було внесено зміни в законодавчу базу, що регулює діяльність ІТ-компаній. Закон України від 15.07.2021 року № 1667-ІХ «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», згідно з яким в Україні було створено «Дія Сіті» – унікальний правовий і податковий простір для ІТ-компаній. Крім того, передбачене надання пільг інноваційному бізнесу та інвесторам в технології, покращення правових умов для залучення капіталу, охорони прав інтелектуальної власності, укладення договорів онлайн, а також забезпечення свободи договору та безпеку ведення інноваційного підприємництва [16, с. 149].

Очікується, що темпи зростання ІТ-аутсорсингу в Україні будуть залишатися високими у найближчі роки. За прогнозами, у 2024 році ринок ІТ-аутсорсингу в Україні може сягнути 3 млрд доларів США.

Висновки і пропозиції. Майбутні тенденції ІТ-аутсорсингу вказують на його подальше розширення та важливість у бізнес-ландшафті. Компанії все більше й більше визнаватимуть переваги майбутніх тенденцій ІТ-аутсорсингу, що призведе до більшого впровадження та швидкого переходу до більш стратегічних партнерств.

За останні роки ринок ІТ-аутсорсингу швидко зростає в усьому світі, що зумовлено основними внутрішніми чинниками: зниження витрат, доступ до кваліфікованої робочої сили та підвищення ефективності.

Зростання ринку ІТ-аутсорсингу багато в чому зумовлене макроекономічними чинниками: глобалізація, технологічний прогрес та зростаючий попит на спеціалізовані ІТ-послуги. Пандемія COVID-19 прискорила тенденцію до віддаленої роботи й збільшила попит на послуги ІТ-аутсорсингу.

Зростання ІТ-аутсорсингу в Україні є позитивним чинником для економіки країни. ІТ-аутсорсинг сприяє створенню нових робочих місць, припливу іноземної інвестицій та розвитку інноваційної економіки.

Література

1. Hrubenja A. 23 Eye-Opening Outsourcing Statistics for 2023. *Modern gentlemen: вебсайт*. 2021. URL: <https://moderngentlemen.net/outsourcing-statistics/> (дата звернення: 19.12.2023).
2. Будяков Г. В., Бєбко С. В. Сучасні тенденції аутсорсингу інформаційних технологій. *Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. мол. наук., аспір. і зд. вищої осв.* (11-12 травня 2023 р.). Рівне: НУВГП, 2023. С. 185-187.
3. Будяков Г. В. Перспективні напрямки розвитку ІТ-аутсорсингу: закордонний та вітчизняний досвід. *Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: мат. Міжнар. наук.-практ. конф.* (17 травня 2023 р.). Житомир: ЖУГІУ «Україна», 2023. С. 78-80.
4. Губарь О. Аналіз розвитку іт-аутсорсингу в Україні в умовах глобалізації бізнесу. *Підприємництво та інновації*. 2020. № 11-1. С. 69-73. doi: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.10>.
5. Качан Я., Кравченко П. Проблеми використання аутсорсингових послуг в Україні та шляхи їх вирішення. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. 2023. Том 34 (73), № 1. С. 46-50.
6. Мешко Н.П., Єфремова М.О. Розвиток ІТ-аутсорсингу в Україні. *European Journal of Management Issues*. 2015. № 23 (5). С. 79-85. doi: <https://doi.org/10.15421/191524>.
7. Виноградова О. Совершенна О., Єсмаханова А. Особливості маркетингу взаємовідносин на ринку ІТ-аутсорсингу у воєнний час. *Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"*. 2023. № 25. С. 65-71.
8. Future trends of outsourcing: 6 predictions for 2023. *Devabit*. URL: <https://devabit.com/blog/future-of-it-outsourcing-trends-2022> (дата звернення: 10.12.2023).

9. Gartner Forecasts Worldwide IT Spending to Grow 5.5% in 2023. *Gartner: вебсайт*. 2023. URL: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2023-04-06-gartner-forecasts-worldwide-it-spending-to-grow-5-percent-in-2023> (дата звернення: 19.12.2023).
10. Annual report of the Association "IT Ukraine" 2022. *IT Ukraine Association: вебсайт*. URL: <https://itukraine.org.ua/en/report/annual-report-of-the-association-it-ukraine/#> (дата звернення: 19.12.2023).
11. *Computer Economics: вебсайт*. URL: <https://www.computereconomics.com/> (дата звернення: 19.12.2023).
12. Augmented Reality Market Size, Share & Trends Analysis Report By Component (Hardware, Software), By Display (Head-Mounted Display, Smart Glass, Head-Up Display, Handheld Devices), By Application, By Region, And Segment Forecasts, 2023 – 2030. *Grand view research: вебсайт*. URL: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/augmented-reality-market> (дата звернення: 19.12.2023).
13. *GSA: вебсайт*. URL: <https://www.gsa.gov/> (дата звернення: 10.12.2023).
14. Top IT Outsourcing Companies in Ukraine. *Clutch: вебсайт*. URL: <https://clutch.co/it-services/ukraine> (дата звернення: 19.12.2023).
15. *Statista: вебсайт*. URL: <https://www.statista.com/> (дата звернення: 19.12.2023).
16. Хоменко І., Хоменко О. Особливості ІТ-галузі в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 2(34). С. 143-152.

References

1. Hrubenja A. 23 Eye-Opening Outsourcing Statistics for 2023. *Modern gentlemen: vebsait*. 2021. URL: <https://moderngentlemen.net/outsourcing-statistics/>

2. Budiakov H. V., Bebko S. V. Suchasni tendentsii autsorsynhu informatsiinykh tekhnolohii. *Problemy ta perspektyvy rozvytku suchasnoi nauky: zb. tez dop. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. mol. nauk., aspir. i zd. vyshchoi osv.* (11-12 travnia 2023 r.). Rivne: NUVHP, 2023. S. 185-187 [in Ukrainian].
3. Budiakov H. V. Perspektyvni napriamky rozvytku IT-autsorsynhu: zakordonnyi ta vitchyzniannyi dosvid. *Aktualni problemy molodi v suchasnykh sotsialno-ekonomichnykh umovakh: mat. Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (17 travnia 2023 r.). Zhytomyr: ZhUHIU «Ukraina», 2023. S. 78-80 [in Ukrainian].
4. Hubar O. Analiz rozvytku it-autsorsynhu v Ukraini v umovakh hlobalizatsii biznesu. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii.* 2020. № 11-1. S. 69-73. doi: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.10> [in Ukrainian].
5. Kachan Ya., Kravchenko P. Problemy vykorystannia autsorsynhovykh posluh v Ukraini ta shliakhy yikh vyrishennia. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho.* 2023. Tom 34 (73), № 1. S. 46-50 [in Ukrainian].
6. Meshko N.P., Yefremova M.O. Rozvytok IT-autsorsynhu v Ukraini. *European Journal of Management Issues.* 2015. № 23 (5). S. 79-85. doi: <https://doi.org/10.15421/191524> [in Ukrainian].
7. Vynohradova O. Sovershenna O., Yesmakhanova A. Osoblyvosti marketynhu vzaiemovidnosyn na rynku IT-autsorsynhu u voiennyi chas. *Ekonomichnyi visnyk NTUU "Kyivskiy politekhnichnyi instytut".* 2023. № 25. S. 65-71 [in Ukrainian].
8. Future trends of outsourcing: 6 predictions for 2023. *Devabit.* URL: <https://devabit.com/blog/future-of-it-outsourcing-trends-2022>
9. Gartner Forecasts Worldwide IT Spending to Grow 5.5% in 2023. *Gartner: vebсайт.* 2023. URL: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2023-04-06-gartner-forecasts-worldwide-it-spending-to-grow-5-percent-in-2023>

10. Annual report of the Association "IT Ukraine" 2022. *IT Ukraine Association: vebsait*. URL: <https://itukraine.org.ua/en/report/annual-report-of-the-association-it-ukraine/#>
11. *Computer Economics: vebsait*. URL: <https://www.computereconomics.com/>
12. Augmented Reality Market Size, Share & Trends Analysis Report By Component (Hardware, Software), By Display (Head-Mounted Display, Smart Glass, Head-Up Display, Handheld Devices), By Application, By Region, And Segment Forecasts, 2023 – 2030. *Grand view research: vebsait*. URL: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/augmented-reality-market>
13. *GSA: vebsait*. URL: <https://www.gsa.gov/>
14. Top IT Outsourcing Companies in Ukraine. *Slutch: vebsait*. URL: <https://clutch.co/it-services/ukraine>
15. *Statista: vebsait*. URL: <https://www.statista.com/>
16. Khomenko I., Khomenko O. Osoblyvosti IT-haluzi v Ukraini: suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*. 2023. № 2(34). S. 143-152 [in Ukrainian].